

Chorzewski, Konstanty

Stanisław Grzymałowski 1893-1968

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 14/1, 105-106

1969

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

STANISŁAW
GRZYMAŁOWSKI
1893—1968

Dnia 1 października 1968 r. zmarł w Warszawie mgr inż. Stanisław Grzymałowski, historyk polskiego przemysłu maszyn rolniczych.

Urodzony 20 października 1893 r. w Moskwie, studia gimnazjalne ukończył w Odessie, po czym w 1912 r. wstąpił na Wydział Mechaniczny Politechniki Kijowskiej.

W okresie studiów brał czynny udział w życiu polskiej młodzieży akademickiej w Kijowie oraz był w tym mieście organizatorem harcerstwa. M.in. w latach 1915—1917 był prezesem Centralnego Biura Organizacji Uczniowskich, a w latach 1916—1918 — prezesem Bratniej Pomocy Studentów Polaków Politechniki Kijowskiej.

Po przyjeździe do kraju uzyskał S. Grzymałowski w 1922 r. na Politechnice Warszawskiej dyplom inżyniera mechanika, po czym pracował kolejno w kilku zakładach przemysłu metalowego, a w czasie okupacji — przemysłu drzewnego.

Po wyzwoleniu został powołany na stanowisko naczelnego dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Kotlarskiego w Krakowie, następnie — dyrektora produkcji w Centralnym Zarządzie Przemysłu Metalowego w Warszawie, a w latach 1955—1960 był naczelnym inżynierem w Centralnym Biurze Konstrukcyjnym Maszyn i Urządzeń Torfowych w Warszawie. Jednocześnie od 1951 r. prowadził wykład maszyn torfowych na Politechnice Warszawskiej, a od 1956 r. w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego.

Przeszedłszy w 1960 r. na emeryturę, pracował nadal jako konsultant w Instytucie Przemysłu Drobego i Rzemiosła oraz w Centralnym Biurze Opracowań Technicznych Drobnej Wytwórczości.

W tym czasie rozpoczął współpracę z Zakładem Historii Nauki i Techniki PAN, opracowując m.in. materiały do historii wyższych uczelni kijowskich w latach 1905—1918, a następnie napisał wspólnie z mgrem inż. K. Chorzewskim książkę *Produkcja maszyn i narzędzi rolniczych w Polsce w latach 1805—1918*. Ogłosił też kilka recenzji w „Kwartalniku Historii Nauki i Techniki”. Oprócz tego dla Pracowni Dziejów Oświaty PAN przygotował pozostawioną w maszynopisie pracę *Polska młodzież akademicka w Kijowie w latach 1834—1918*.

Mgr inż. S. Grzymałowski należał do wieloletnich wybitnych działaczy Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich, w którym zorganizował m.in. Sekcję Przemysłu Drobnoego. Wznowił też działalność Sekcji Wychowanków Politechniki Kijowskiej przy Naczelnej Organizacji Technicznej i był tej sekcji przewodniczącym.

Konstanty Chorzewski

WYKAZ PRAC MGRA INŻ. STANISŁAWA GRZYMAŁOWSKIEGO Z ZAKRESU
HISTORII TECHNIKI

1. [Rec.] L. Uwarow, *Razwitiije sriedstw pieriedaczy mechaniczeskoj energii*. Moskwa 1960. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, nr 3/1961.
2. [Rec.] *Historia Stowarzyszenia Elektryków Polskich 1919—1959*. Warszawa 1959. Tamże, nr 3/1962.
3. [Rec.] G. Trinkler, *Dwigatielestrojenije za połustoletije — oczerki sowriemiennika*. Leningrad 1958. Tamże.
4. [Rec.] J. Bartyś, *Początki mechanizacji rolnictwa polskiego*. Wrocław—Warszawa—Kraków 1966. Tamże, nr 1/1968.
5. *Rozwój produkcji maszyn i narzędzi rolniczych w Polsce do 1918 r.* [Współautor: Konstanty Chorzewski]. Warszawa 1969.
6. *Historia wyższych uczelni kijowskich w latach 1905—1918*. Warszawa 1959—1961. Maszynopis w archiwum Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN.